

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Stichting Kopwerk

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 25 mei 2020

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Kopwerk. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?
Wij waarderen de standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur als Goed. Het bestuur van stichting Kopwerk heeft goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen en stuurt goed en snel op onderwijsverbeteringen. Het zorgt ervoor dat het onderwijs op de scholen van voldoende kwaliteit is. De koers van het bestuur is bekend bij de scholen. Wij zien een duidelijke verbinding tussen de doelen van het bestuur en de plannen van de scholen.

Het bestuur heeft ervoor gezorgd dat er een professionele kwaliteitscultuur is ontstaan waardoor zij op een effectieve manier aan de kwaliteit van het onderwijs op de scholen werkt. Het bestuur ondersteunt en stimuleert dat de medewerkers van en met elkaar leren en zij voldoende scholingsmogelijkheden hebben. Directeuren zijn in groepen verantwoordelijk voor het uitwerken en vormgeven van het beleid van het bestuur. Daarmee wordt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de stichting gedeeld. Het bestuur werkt integer en transparant en zorgt ervoor dat informatie tijdig en volledig aan de raad van toezicht en de medezeggenschapsraad wordt gegeven.

Het financieel beheer van het bestuur is op orde. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs. Het bestuur krijgt en besteedt de middelen die het daarvoor van de rijksoverheid ontvangt in overeenstemming met de wettelijke eisen.

Bestuur: Stichting Kopwerk
Bestuursnummer: 79874

Aantal scholen onder bestuur: 22

Totaal aantal leerlingen: 2026

Lijst met onderzochte scholen:

Pcbs De Fontein, 03KX
De Branding, 04OW
Pcbs De Regenboog, 07AR
Pcbs Het Koggeschip, 07AZ
Pcbs De Wegwijzer, 12QF
Bs Het Creiler Woud, 12XM
Pcbs Koningin Juliana, 15QL

Wat kan beter?
Voor de kwaliteitsontwikkeling van de scholen speelt de tandem (intern begeleider en directeur) een belangrijke rol. Het bestuur kan de intern begeleiders nog meer betrekken bij kwaliteitsontwikkeling van de scholen door hen deel te laten nemen aan de evaluatie van jaarplannen met de directeuren. Ook kan het bestuur ervoor zorgen dat de professionele gesprekken in de regioteams van scholen verbeterd worden door deze teams hierin begeleiding aan te bieden. De continuïteitsparagraaf van het bestuursverslag is niet geheel volledig. Een aantal onderdelen kan worden verbeterd.

Wat moet beter?
Wij hebben tijdens dit onderzoek geen onderdelen gezien die vragen om directe verbetering.

Vervolg
In de nieuwe onderzoeksperiode krijgt het bestuur opnieuw een vierjaarlijks onderzoek. In de tussentijd kijken we elk jaar of wij risico's zien bij de scholen van Stichting Kopwerk. Mocht dit het geval zijn, dan gaan wij daarover in gesprek met het bestuur.

Inhoudsopgave

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek 5

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau 9

3. Resultaten verificatieonderzoek 16

3.1. pcbs De Fontein 16
3.2. pcbs De Wegwijzer 17
3.3. pcbs Het Koggeschip 18
3.4. pcbs Koningin Juliana 19
3.5. pcbs De Regenboog 20
3.6. basisschool Het Creiler Woud 21
3.7. De Branding 21

4. Reactie van het bestuur 22

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in januari en februari 2020 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Kopwerk. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Vooraf

Stichting Kopwerk stuurt op dit moment in Noordelijk Noord-Holland (de Kop van Noord-Holland en West-Friesland) 21 protestants christelijke basisscholen aan en 1 school met een antroposofische grondslag. Sinds maart 2016 vormt Kopwerk een personele unie met de stichting Schooltij, een overkoepelende organisatie van 4 openbare basisscholen en 1 algemeen bijzondere basisschool op Texel. Kopwerk en Schooltij hebben hetzelfde bestuur en dezelfde raad van toezicht en delen ook de administratieve ondersteuning. Er is inmiddels een intensieve samenwerking ontstaan tussen de scholen van de beide stichtingen.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuiteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

We doen niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur. We onderzoeken ook de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. Alleen dan kunnen we de standaard Kwaliteitszorg en ambitie beoordelen. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek
Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

• Onderzoek naar aanleiding van risico's
We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden. Dit type onderzoek hebben wij bij stichting Kopwerk niet uitgevoerd.

• Onderzoek op verzoek goede school
Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn. Dit type onderzoek hebben wij bij stichting Kopwerk niet uitgevoerd.

• Herstelonderzoek
Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren. Dit type onderzoek hebben wij bij stichting Kopwerk niet uitgevoerd.

• Stelselonderzoek
Ieder jaar bepalen wij één of enkele standaarden die wij op stelselniveau in beeld willen krijgen. Dit doen we om een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een of meer sectoren. Dit geeft input voor ons rapport de Staat van het onderwijs. We doen een steekproef van scholen die zo'n stelselonderzoek krijgen. Dit type onderzoek hebben wij bij stichting Kopwerk niet uitgevoerd.

Onderstaande tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

	Verificatie						
School	1	2	3	4	5	6	7
Onderwijsproces							
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	•	•	•			•
OP3 Didactisch handelen	•	•	•	•			•
OP6 Samenwerking							•
Schoolklimaat							
SK1 Veiligheid				•			
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat				•			
Kwaliteitszorg en ambitie							
KA1 Kwaliteitszorg	•			•	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur				•	•	•	•

1. Pcbs De Fontein, 2. De Branding, 3. Pcbs De Regenboog, 4. Pcbs Het Koggeschip, 5. Pcbs De Wegwijzer, 6. Bs Het Creiler Woud, 7. Pcbs Koningin Juliana

Onderzoeksactiviteiten
Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met betrokkenen binnen de organisatie. We hebben gesproken met de leerlingen, leraren, directies en intern begeleiders op de onderzochte scholen en lessen bezocht. Daarnaast hebben we gesproken met het bestuur, afgevaardigden van de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Overige wettelijke vereisten
De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art.16, lid 2 en 3 WPO.
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art.13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO.
- Aanwezigheid meldcode kindermishandelingen huiselijk geweld art. 4b, WPO.

Signalen
In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.
We hebben in het startgesprek een signaal met het bestuur besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. De resultaten uit de verificatieonderzoeken zijn verwerkt bij deze standaarden. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

Hoofdstuk 3 laat de resultaten zien van de verificatieonderzoeken op schoolniveau. Het oordeel Voldoende op de onderzochte standaard betekent dat de standaard voldoet aan de basiskwaliteit zoals beschreven in ons waarderingskader. We onderbouwen dat oordeel in het rapport niet. Een standaard die wij als Onvoldoende beoordelen of als Goed waarderen lichten wij kort toe.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G Goed
- V Voldoende
- O Onvoldoende
- K Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen en waarderingen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op het kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen. Daarnaast staat hierin in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Stichting Kopwerk heeft goed zicht op de onderwijskwaliteit van zijn scholen en stuurt effectief op onderwijsverbetering. We waarderen de standaarden Kwaliteitszorg en de Kwaliteitscultuur als Goed. De standaard Verantwoording en dialoog beoordelen we als Voldoende. Het bestuur opereert transparant en integer, heeft een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en zorgt voor professionele medewerkers. Het legt in voldoende mate verantwoording af zowel aan het intern toezicht als aan de medezeggenschap.

Ook de financiële positie van het bestuur is in orde. Wij zien op dit moment geen financiële risico's die het voortbestaan van Stichting Kopwerk binnen nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen. Het bestuur voldoet aan de onderzochte standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			~
KA2 Kwaliteitscultuur			~
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

KA1 - Kwaliteitszorg
Deze standaard waarderen wij als Goed. Het bestuur zorgt op overtuigende wijze voor een stelsel van kwaliteitszorg dat wij hebben teruggezien op de scholen. Ook heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, goed zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het effectief op verbetering daarvan.

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen?
Het bestuur heeft met de scholen doelen afgesproken die voortkomen uit het Strategisch Beleid 2019-2023.

Op de scholen zien wij een duidelijke verbinding tussen de doelen uit dit strategisch beleid en de schoolplannen. De scholen bepalen op welke wijze zij de plannen willen realiseren. Naast de doelen die beschreven staan in het strategisch beleid van het bestuur, worden er met de scholen doelen afgesproken op basis van de schoolbezoeken die de kwaliteitsmedewerkers uitvoeren.

Heeft het bestuur voldoende zicht op de onderwijskwaliteit?
Het bestuur heeft drie keer per jaar gesprekken met de directie en de intern begeleider over de voortgang van de schoolontwikkeling. De onderwerpen die in deze gesprekken aan de orde komen zijn: de resultaten, voortgang van verbeterplannen, personele zaken, financiën, verbinding van de plannen met het strategisch beleid en de lokale context. Daarnaast leggen de kwaliteitsmedewerkers schoolbezoeken af, waarbij ook het didactisch handelen, het pedagogisch klimaat en de veiligheid in kaart worden gebracht. Op basis van deze informatie deelt het bestuur de scholen in in drie categorieën: Team aan zet, Directie aan zet of Organisatie aan zet. Deze indeling geeft de risico's en kansen weer op het behalen van de afgesproken doelen en bepaalt het bestuur in samenspraak met de scholen de mate van sturing, ondersteuning en begeleiding. Deze werkwijze is helder omschreven in een kwaliteitsdocument. Tijdens ons onderzoek op de scholen hebben wij geconstateerd dat de scholen op de hoogte zijn van deze indeling en dat zij zich herkennen in het beeld dat het bestuur van hen heeft. Daarnaast hebben wij gezien dat ons beeld van de kwaliteit van de scholen overeenkomt met die van het bestuur.

Stuurt het bestuur op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
Het bestuur hanteert een pro-actieve en doelgerichte sturing die mogelijk wordt gemaakt door het stelsel van kwaliteitszorg. Naar aanleiding van de uitkomst van de voortgangsgesprekken en schoolbezoeken door de kwaliteitsmedewerkers wordt de begeleiding of sturing in samenspraak met de school bepaald en ingezet. Tijdens onze onderzoeken op de scholen hebben wij geconstateerd dat de sturing van het bestuur op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs effectief is en tot de gewenste resultaten leidt.

KA2- Kwaliteitscultuur

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als Goed.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur?
Het bestuur en de scholen van Stichting Kopwerk hebben een professionele kwaliteitscultuur die sterk verankerd zit in de organisatie. Gezamenlijk werken zij op een effectieve en overtuigende manier aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs op de scholen. We zien en horen dit terug in de gesprekken die we tijdens de verificatieonderzoeken hebben gevoerd met leraren, intern begeleiders en directeuren.

Ook constateren wij draagvlak voor de visie en beleid van het bestuur op de werkvloer. De scholen laten zien dat zij de doelen van het bestuur onderschrijven. Tevens ervaren zij een grote mate van autonomie om binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van het bestuur hun eigen specifieke koers te bepalen en in te richten.
Het bestuur bevordert het kwaliteitsbewustzijn van de medewerkers door verantwoordelijkheden laag in de organisatie te leggen. Zo heeft het bestuur regioteams van scholen opgezet die van en met elkaar leren door elkaars plannen en analyses te bespreken. Daarnaast hebben directeuren in Deel Verantwoordelijke Groepen de verantwoordelijkheid om delen van het bestuursbeleid uit te werken.
Het bestuur stuurt sterk op het onderwijskundig leiderschap op de scholen door de directies en intern begeleiders (de tandems) een belangrijke rol te geven in de kwaliteitsontwikkeling van de scholen.
Tijdens de verificatieonderzoeken hebben we op alle scholen gezien hoe de inzet van het bestuur doorwerkt op de werkvloer. We hebben tijdens de gesprekken met de leraren de waardering gehoord over de professionaliseringsmogelijkheden die er zijn binnen Stichting Kopwerk. Daarnaast ondersteunt en stimuleert het bestuur dat zij van en met elkaar leren. Hiervoor hebben zij de stichting Onderstroom opgezet, een organisatie voor o.a. scholing en coaching. Talenten van medewerkers worden in deze stichting ingezet ten behoeve van de ontwikkeling van collega's.
Op bestuurs- en schoolniveau wordt jaarlijks de gesprekkencyclus gehanteerd om ontwikkelingen van medewerkers te volgen. Vanuit de werkgeversrol houdt de raad van toezicht functioneringsgesprekken met het bestuur, waarbij het gebruik maakt van een 360 graden feedback van de leden van het stafbureau.
Het bestuur kan de intern begeleiders nog meer bij de kwaliteitsontwikkeling van de scholen betrekken door hen ook deel te laten nemen aan de zogenaamde rondetafelgesprekken waar de voortgang van de jaarplannen wordt besproken. Daarnaast kan het bestuur de professionele dialoog in de regioteams versterken door hier gerichte ondersteuning voor te bieden.

Functioneert het bestuur transparant en integer?
Het bestuur handelt volgens de Code Goed Bestuur. Er is een heldere taakverdeling en scheiding van verantwoordelijkheden tussen het college van bestuur en de raad van toezicht. Dit alles is vastgelegd in een managementstatuut. De raad van toezicht heeft een eigen toezichtskader en evalueert een aantal keren per jaar de ambities vanuit het strategisch beleidsplan. Met het vaststellen van het strategisch beleidsplan 2019-2023 heeft de raad van toezicht in de planning meegenomen dat het toezichtskader wordt aangepast aan de nieuwe ambities.
Het bestuur informeert de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad over de kwaliteit van onderwijs en betrekt hen als sparringpartner bij de ontwikkelingen en verbeteringen van het onderwijs. De raden geven aan dat het kwaliteitsproces een duidelijke cyclus heeft.

Deze cyclus hebben wij ook teruggezien op zowel bestuurs- als schoolniveau. Het strategisch beleidsplan is de rode draad in de kwaliteitscultuur van de organisatie. Het bestuur is zichtbaar op de scholen. De leraren geven aan dat ze het bestuur betrokken vinden en dat de lijnen kort zijn.

KA3- Verantwoording en dialoog

Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
Deze standaard beoordelen we als Voldoende. Het bestuur legt intern en extern voldoende verantwoording af en voert een dialoog over zijn ambities en doelen. Het bestuur heeft tegenspraak georganiseerd en verantwoordt zich middels diverse documenten zoals een strategisch beleidsplan, kwartaalrapportages en bestuursverslag. Wel constateren wij dat de verslaglegging van de onderwijskwaliteit van de scholen in het bestuursverslag summier is en uitgebreider kan. De website van het bestuur is transparant, veel bestuurlijke documenten zijn hier voor externen te raadplegen.
Het bestuur heeft het strategisch beleidsplan 2019-2023 geschreven na een uitwisseling met verschillende belanghebbenden. De raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad zijn hier vanaf het begin bij betrokken. Beide raden vinden dat ze goed geïnformeerd worden door het bestuur over de ambities, het proces en de resultaten. Verder vinden zij dat het bestuur op een professionele wijze omgaat met vragen en kritische opmerkingen.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het Financieel beheer op de standaarden voor financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid. Voor financieel beheer hanteren wij alleen de oordelen Voldoende en Onvoldoende. Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is.

Het Financieel beheer beoordelen wij als Voldoende, omdat zowel de financiële continuïteit als de rechtmatigheid Voldoende zijn.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		●
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		●

Financiële continuïteit
In onderstaande tabel is de financiële ontwikkeling van het bestuur te zien.

Dit is de ontwikkeling van de afgelopen drie jaar en de begroting voor de komende drie jaar, gebaseerd op de jaarverslaggeving van het bestuur.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie	Prognose				
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75 of < 0,50	3,09	3,01	2,95	2,88	2,81	2,74
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,77	0,76	0,76	0,76	0,75	0,75
Weerstandsvermogen	< 5%	24,8%	25,0%	24,7%	24,5%	24,2%	23,8%
Rentabiliteit	< 0%	1,6%	-0,9%	-0,6%	-0,8%	-0,8%	-0,8%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als Voldoende.
Het bestuur beschikt over voldoende middelen, zowel publiek als privaat, om de verwachte negatieve exploitatieresultaten door extra investeringen in het onderwijs voor de periode 2020-2023 op te vangen. De tabel geeft geen indicatie van financiële risico's voor de continuïteit van het onderwijs bij Kopwerk binnen nu en twee jaar. Ons onderzoek bevestigt dat beeld.

De in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) voorgeschreven elementen uit de Continuïteitsparagraaf zijn bijna allemaal aanwezig in het bestuursverslag, maar de informatiewaarde kan beter in de volgende bestuursverslagen. In artikel 4, lid 4, van de Rjo worden namelijk toelichtingen gevraagd bij de onderdelen van de continuïteitsparagraaf, die wij nu nog niet volledig aantreffen. Het gaat om:

- De toelichting op de ontwikkeling van het aantal leerlingen/ personele bezetting in fte's enerzijds en de toelichting op de meerjarenbegroting (bestaande uit een balans en een raming van baten en lasten) anderzijds kan verbeterd worden.
- Het toevoegen van een beleidsrijke meerjarenbegroting die is voorzien van een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen die het bestuur de komende drie jaar verwacht. De meerjarenbegroting kan verbeterd worden door een betere verbinding te leggen tussen de gemaakte keuzes omtrent de inzet van de financiële middelen en de daarmee te bereiken doelen.
- Toelichtingen over inrichting en werking van een systeem voor risicobeheer zijn slechts gedeeltelijk aanwezig en vrij algemeen. Wij zien nog geen toelichtingen over de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem in het jaarverslag 2018 en daarnaast blijkt ook niet hoe het systeem gedurende het boekjaar in de praktijk heeft gewerkt.

Financiële doelmatigheid
Wij geven geen oordeel over financiële doelmatigheid, tenzij daar nadrukkelijk aanleiding voor is. Met financiële doelmatigheid bedoelen we dat het geld efficiënt wordt besteed en dat het geld ten goede komt aan de door het bestuur gestelde doelen. We verwachten dat die doelen bijdragen aan kwaliteit van het onderwijs en dat deze duidelijk zijn toegelicht in het bestuursverslag.
Bij ons onderzoek kwamen het volgende onderwerp aan de orde:

- Verslag intern toezichthouder over toezicht op doelmatige besteding van rijksmiddelen: Het intern toezichthoudend orgaan moet in het bestuursverslag verantwoording afleggen over zijn handelen en de resultaten die dat opleverde. Daaronder valt ook het toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontving. De informatie hierover ontbrak in het bestuursverslag over 2018. Wij vragen de intern toezichthouder om voortaan in de bestuursverslagen hieraan meer aandacht te geven.

Financiële rechtmatigheid
Wij beoordelen de financiële rechtmatigheid als Voldoende. Wij baseren ons hierbij op de bevindingen van de instellingsaccountant. Daarnaast speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van de financiële rechtmatigheid.

3 . Resultaten verificatieonderzoek

Bij Stichting Kopwerk hebben we een verificatieonderzoek uitgevoerd op onderstaande basisscholen. We onderzochten op deze scholen een aantal standaarden om te zien hoe de bestuurlijke kwaliteitszorg werkt en of ons beeld overeen komt met het beeld van het bestuur. Tijdens het onderzoek beoordelen we ook de kwaliteit van enkele standaarden op deze scholen. In de mondelinge terugkoppeling aan het eind van het onderzoek hebben we onze bevindingen toegelicht en gesproken over de verdere ontwikkeling van de scholen. In de onderstaande paragrafen staan de oordelen per school. Het oordeel Voldoende op de onderzochte standaard betekent dat de standaard voldoet aan de basiskwaliteit zoals beschreven in ons waarderingskader. We onderbouwen dat oordeel in het rapport niet. Een standaard die wij als Onvoldoende beoordelen of als Goed waarderen lichten wij kort toe.

3.1. pcbs De Fontein

Op 6 februari 2020 hebben wij pcbs De Fontein bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben drie standaarden onderzocht. Deze beoordelen we alle drie als Voldoende.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

De standaarden Zicht op ontwikkeling en Didactisch Handelen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

De standaard Kwaliteitszorg voldoet aan de wettelijke vereisten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.2. pcbs De Wegwijzer

Op 13 februari 2020 hebben wij pcbs De Wegwijzer bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben twee standaarden onderzocht. Deze waarderen we beide als Goed.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			✍
KA2 Kwaliteitscultuur			✍

De standaard Kwaliteitszorg waarderen wij als Goed omdat de school op overtuigende wijze vorm geeft aan de basiskwaliteit van deze standaard. Het team heeft ambitieuze doelen gesteld op basis van de leerlingenpopulatie en evalueert deze doelen regelmatig. Daarnaast zorgt de school ervoor dat zij een sterke verbinding maakt tussen de verschillende plannen, waardoor er op een effectieve en efficiënte manier aan onderwijsverbetering gewerkt wordt.

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als Goed omdat er sprake is van een gedeelde en doorleefde visie om samen goed onderwijs te realiseren. Wij constateren dat het team zich verantwoordelijk voelt voor de gezamenlijk opgestelde teamdoelen en deze koppelt aan het realiseren van de persoonlijke ontwikkeldoelen. Dit zorgt ervoor dat er een professionele kwaliteitscultuur is gerealiseerd waarin ieder vanuit zijn/haar eigen rol werkt aan de verbetering van het onderwijs.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.3. pcbs Het Koggeschip

Op 11 februari 2020 hebben wij pcbs Het Koggeschip bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben zes standaarden onderzocht. Deze beoordelen we alle zes als Voldoende.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	

De standaarden Zicht op ontwikkeling en Didactisch Handelen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	
SK2 Pedagogisch klimaat			●	

De standaarden Veiligheid en Pedagogisch klimaat voldoen aan de wettelijke vereisten.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	

De standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur voldoen aan de wettelijke vereisten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.4. pcbs Koningin Juliana

Op 10 februari 2020 hebben wij pcbs Koningin Juliana bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben vijf standaarden onderzocht. Deze beoordelen we alle vijf als Voldoende.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	
OP6 Samenwerking		●	

De standaarden Zicht op ontwikkeling, Didactisch Handelen en Samenwerking voldoen aan de wettelijke vereisten.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	

De standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur voldoen aan de wettelijke vereisten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.5. pcbs De Regenboog

Op 13 februari 2020 hebben wij pcbs De Regenboog bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben twee standaarden onderzocht. Deze beoordelen we als Goed.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling			
OP3 Didactisch handelen			

De standaard Zicht op ontwikkeling waarderen wij als Goed omdat de school de leerlingen systematisch volgt op meerdere ontwikkelingsgebieden die verwerkt worden in individuele kindplannen met individuele leerdoelen. Gepersonaliseerde weekplannen worden wekelijks geëvalueerd in de gesprekken die de leerling heeft met de mentor en daar waar nodig bijgesteld. Op deze manier wordt er optimaal tegemoet gekomen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De standaard Didactisch handelen waarderen wij als Goed omdat de school de eigen opdracht zoals beschreven in de schoolgids realiseert. De doelen van de leerstof staan centraal in de lessen die wij hebben gezien. De leerkrachten laten zien dat zij afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Daarnaast constateren wij dat de leraren in woord en houding laten zien dat zij hoge verwachtingen van de leerlingen hebben. Ook geven zij de leerlingen effectieve feedback op hun leerproces en –product. Dit zorgt ervoor dat er een efficiënte benutting van de onderwijstijd plaatsvindt.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.6. basisschool Het Creiler Woud

Op 4 februari 2020 hebben wij Bs Het Creiler Woud bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben twee standaarden onderzocht. Deze beoordelen we als Voldoende.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	

De standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur voldoen aan de wettelijke vereisten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

3.7. De Branding

Op 4 februari 2020 hebben wij De Branding bezocht voor een verificatieonderzoek. We hebben twee standaarden onderzocht. Deze beoordelen we als Voldoende.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Didactisch handelen		●	

De standaarden Zicht op ontwikkeling en Didactisch handelen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Overige wettelijke vereisten

Bij de overige wettelijke vereisten die in het onderzoek zijn meegenomen, hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

4 . Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg en de onderwijskwaliteit.

“Rijk worden door wat je onderweg leert”
Wij zijn blij met het inspectierapport en trots op de resultaten. Het geeft de Kopwerk organisatie de bevestiging dat er door onze medewerkers hard en succesvol wordt gewerkt en heel belangrijk: in dezelfde richting! We spreken elkaars taal.
Onze inspanningen leveren in de regel goede onderwijsopbrengsten en een fijn school- en organisatieklimaat op. Het is mooi dat de inspectie dat met ons constateert.

De bedoeling
Bij Kopwerk gaan we nog een stap verder. Naast dat we succesvol heel hard werken aan de leerresultaten en een fijn klimaat, werken we ook steeds aan burgerschap in de definitie van werken aan “de bedoeling”. Dit betekent dat we samen werken aan een toekomst waar iedereen zijn of haar kansen en talenten kan ontplooien. Een toekomst met vrijheid en ruimte die niet kan zonder verantwoording. Hier komt - zoals wij dat noemen - “de hele olifant” in beeld. Alle kennis en vaardigheden die medewerkers en kinderen onderweg leren, alle waarden die we samen in de praktijk brengen, zijn nodig om die hoopvolle en duurzame toekomst te realiseren.
Bedoelingen kennen geen maat en geen éénduidige leerweg. De resultaten van het werken aan de bedoeling zijn daarom niet zo makkelijk te meten als bijvoorbeeld de rekenresultaten van een bepaalde periode. Maar voor onze kinderen en medewerkers is toewerken naar de tijd die voor ons ligt wel merkbaar en erg relevant. Bovendien levert werken aan de bedoeling enthousiasme op en geeft richting en energie. We maken zo ons onderwijs wel tot een waagstuk of zoals Gert Biesta zegt: “een prachtig risico”.

Daarom is het jammer dat er slechts beperkt en niet in samenhang naar ons financiële verhaal is gekeken. In het verslag zien we bijvoorbeeld niet terug dat wij niet alleen kijken naar hoe we de kosten zo laag mogelijk houden, maar ook (vaak samen met de kinderen!) verantwoordelijkheid nemen voor duurzaamheid, inclusieve samenleving, strijd tegen kinderarbeid en nog veel meer. Financiën en beheer zijn meer en meer een volwaardig en belangrijk deel van onze Kopwerk bedoeling.

Groot in kleinschaligheid
Tijdens deze inspectieronde bespraken we ook onze uitdagingen voor de komende tijd. Wanneer we groot willen blijven in kleinschaligheid zullen we onze regionale aanpak dienen te verdiepen. Wij willen ook de komende jaren blijven bewijzen dat kleine scholen kwalitatief niet onder doen voor grotere scholen.

Ook het aantrekken van nieuwe goed gekwalificeerde medewerkers wordt een uitdaging in een periode van schaarste. Voldoende goede professionele medewerkers die kunnen reflecteren “op de hele olifant” hebben we nodig om onze kwaliteit op peil te houden en onze bedoeling waar te maken.
We komen meer en meer in een onderwijslandschap dat sterk verandert. Veel is niet voorspelbaar en we kunnen niet aan alle knoppen draaien, gelukkig maar.
Wat blijft is “de bedoeling” zodat voor elke medewerker en ieder kind mag gelden: “Rijk worden door wat je onderweg leert!”.

Tenslotte: We zijn content over de manier waarop de inspecteurs hun rol in dit “tijdperk” van het nieuwe toezicht kader hebben ingevuld. Er was ruimte om het gesprek aan te gaan en we kregen adviezen en suggesties die we daadwerkelijk kunnen gebruiken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

